

Turisme: el cercle viciós

Els màxims responsables del sector turístic, a nivell de govern central i de governs autònoms, semblen perfectament d'acord en una mateixa cosa: l'anomenada "crisi turística" no és altra cosa que una lleugera oscil·lació conjuntural, exagerada per la premsa i en tot cas geogràficament limitada. En altres paraules, que la crisi és inexistent. El màxim responsable del turisme espanyol afirma que, en tot cas, els problemes de subocupació són limitats: són cosa "només" de la costa mediterrània i de les illes. "Només", bàsicament, de Catalunya, País Valencià i Balears. Per tant, vist des de Madrid, sembla que no cal preocupar-se'n massa. Però arriba agost, i el màxim responsable del turisme a Catalunya diu que tot va de primera: l'ocupació hotelera de les costes al 95 o al 100 per cent i, si de cas, problemes d'*overbooking*.

El responsable valencià assegura que, si bé a primers d'agost l'afluència ha baixat una miqueta, al mes de juliol va ser superior a la de l'any passat. I Benidorm funciona a tot rendiment, Lloret de Mar també, i Palma i Calvià igualment. Al final sortiran els comptes: els milions de turistes de platja seran més o menys els mateixos de cada any; els hotelers, els botiguers i els amos de bars i restaurants es queixaran com cada any; i el model "en crisi" continuarà malfuncionant i deteriorant-se com cada any. Mentrestant, els alts responsables —a Madrid, Barcelona, València o Palma— continuaran dient, com cada any, que cal que tots els implicats prenguen consciència de la necessitat de

reformes profundes, que cal canviar un model turístic ja superat, que hem d'ampliar l'oferta...Totes les assenyades i repetides declaracions que ja han esdevingut un lloc comú.

Perquè, de declaracions d'aquestes se'n senten moltes. De les actuacions que haurien d'acompanyar-les, se'n veuen molt poques. Ara es queixen de l'excés de turisme barat —que ocupa lloc, fa soroll, i no gasta— i del dèficit d'un "turisme de qualitat". Però durant molts anys han estat presentant com a gran èxit l'augment constant dels milions anuals de visitants. I la massificació insuportable dels grans nuclis turístics, la congestió i el desgavell urbà són resultat d'una determinada política que va començar fa trenta anys, i que durant els últims deu no ha canviat: màxim de gent, amb un mínim d'equipament i de serveis. Això, ¿qui ho desfà, ara?

Es queixen també, els alts responsables, de l'augment de preus i del descens de qualitat dels serveis hostalers. És cert: "l'índex de preus al turista" ha pujat, sistemàticament, per damunt de l'IPC general. ¿I qui ho ha autoritzat o consentit, això? I el mal servei, el mal menjar, la beguda adulterada o ínfima, el tracte incorrecte i hostil, els abusos quotidians...¿no podien tallar-se amb una extensa i dura campanya d'inspeccions, multes i tancaments de locals, vista la ineficàcia d'altres sistemes més suaus? Quant als núvols tòxics, les invasions d'algues podrides i al-

tres materials en descomposició, les evacuacions urgents de platges, i altres fenòmens d'aquestes darreres setmanes, cal esperar que siguin, com diu l'autoritat, coses raríssimes i reaccions "naturals" de la calor. Que no hi tinga res a veure la proximitat d'indústries químiques, el trànsit de petrolers o la insuficiència de la depuració d'aigües residuals.

Any rere any, entre tots —governos, municipis, constructors, hotelers, etc.— han col·laborat en perfecta harmonia a desenrotllar un cert tipus de turisme. Que només s'aguantava, com totes les coses fàcils i mal fetes, quan la demanda anava per davant de l'oferta. Ara, la reconversió necessària seria tan dura com la naval o la siderúrgica. I no s'atreixen ni tan sols a proposar-se-la seriosament. Prefereixen anar buscant el percentatge consolador, la publicitat de la màxima ocupació hotelera en tal mes i en tal lloc. És a dir, perpetuar el cercle viciós alhora que diuen que cal trencar-lo. Per començar només: ¿quants hotels de baixa qualitat, carn de *tour operator* desapareixiu, simplement *sobren*? ; ¿quants restaurants, botigues, bars o discoteques caldria sancionar o tancar simplement per estafa, per abús o per molèstia pública? ; ¿quants apartaments caldria *prohibir* que es continuen construint? ¿I qui començarà, a més de fer declaracions i seminaris, a fer alguna cosa, a prendre alguna mesura efectiva i no únicament a suggerir models i expressar bones intencions?

